

964

פרוטוקול מס' 16/כ'

מישיבת ועדת הכספים
שהתקיימה ביום ד', יב' בחשוון תשי"ז - 17.10.56
בכנסת בירושלים.

נוכחים:

- י. גורי - היו"ר
- י. אפרתי
- א. אלטמן
- ח. אריאב
- א. בהיר
- י. בן-אהרן
- י. בדר
- א. בן-אליעזר
- ש. דיין
- א. הרצפלד
- ט. חזני
- ז. סוזייב
- י. טפיר
- ט. קלמר
- י. קרגמן
- ח. רובין

נוזמים:

שר האוצר ל. אשכול
ד"ר ג. קיסרון - משרד המספטים
מר טפיבק - משרד האוצר

סדר-היום:

סאילתות והצעות לסדר היום
סקירת שר האוצר

- - - -

הישיבה נפתחה בשעה 08.45.

רשמה ס.י.

היו"ר י. גורי:

אני פותח את הישיבה. לפני הכל אני רוצה
לברך את חברנו בן-אהרן ולאחל לו ולנו עבודה

טובה ומופתה.

אחמול הפניתי את תשומת לב ועדת הכספים לכך
שברשימת ההצעות לסדר-היום נותרה שורה שלמה של הצעות לסדר היום שהועברו
לוועדת הכספים, שהן חלק שעבר זמנן. אני מבין שחברי הוועדה מטכסיים
אתי שאין מקום כרגע לדון במיוחד על הגדלת תקציב הבטחון, כיון
סקייטנו שני דיונים והוועדה עומדת ערב דיון שלישי. וטובים,
נדמה לי בהסכמה כללית, להניח על שולחן הכנסת היכום קצר שהוועדה רצה
בתקציב הבטחון והיא עומדת לקיים עוד דיון נושא בתקציב הבטחון לשנת
1956/57, ושחבר האליו שהוועדה תתן דעתה על צרכי הבטחון.

י. טפיר:

אני רוצה שללא הטכמת החברים זה איננו מופיע
בסדר היום.

היו"ר י. גורי:

עד לפגרה הטעיפים האלה היו מופיעים בסדר
היום באופן סדיר. לאחר שהידחנו את סדר היום,
היה בדעתי לברר עם הוועדה באיזון מידה הדברים האלה יכולים להופיע.

י. טפיר:

אחת מסתים: או שאנחנו מתייחסים ברצינות
להצעות לסדר היום הטועברות לוועדת הכספים
מהכנסת - אז יש הכרח לדאוג לכך שהוועדה תעמוד בפני הצורך בדיון באותו
סעיף.

ח.י.

(ב) אני חולק על הסדר הזה. אם הועברה אלינו הצעה לסדר היום, ואם בכלל מופיעים טעמים שצריכים לדון בהם - זה חייב להופיע. יכול להיות שאילו לא הזכיר היושב-ראש את הטעיף הזה, לא היה עולה על דעת מישהו להעלות אותו. יוצא שתוך כדי השמטה מסדר היום ייעלם הטעיף ואיט לא ירגיש בזה. מבחינה מציאותית זה יכול להיות באמת כך, אבל מבחינה של הוגנות של עבודת כנסת, לא ייתכן שהכנסת תעביר לוועדה טעיף שהוועדה לא תחליט תוך חודשים רבים לדון בו, בפרט שזה טעיף כמו הלאמת "סקורות". אבל טעיף זה - זמנו היום.

לכן נראה לי שזה צריך להופיע פה, ואסור להסמיט אף טעיף אחד.

דבר שני: כל טעיף צריך להיות נדון בזמן היות ובטעיף הזה אי אפשר לטטור פרטים בכנסת על מה דנו, יש להודיע לפחות שהוועדה דנה בו, היא מילאה את תפקידה.

היו"ר י. גורי: אני מסכים לכל דבריו של חבר הוועדה ספיר. אבל אני מבקש סטך לקחת בחשבון שלפני הפגרה, אם תעיין בהעתקים של כל סדר היום של הוועדה, תראה שכל ההצעות האלה מופיעות. זו הייתה רק השמטה. אין זו שיטה, זו רק תקרית. ברור שאני מסכים לדבריו שזה צריך להופיע באופן סדיר, כדי שנוכל גם לקבוע סדר של מוקדם ומאוחר. ודאי שזו גם שאלה של הוגנות, אבל זו שאלה של סדר אלמנטרי שאסור להפר אותו.

בטיכומו של דבר אני רוצה לומר שכבר הוצאתי את המסקנה מדבריו, ואת כל מה שנשאר אכניס לסדר יומה של הוועדה.

י. ספיר: מה הדין, אם הכנסת העבירה הצעה שחבר כנסת הכניס אותה, לוועדה, ואחר כך אותו חבר הכנסת בא לוועדה ואומר: אני מסתפק בדיון כלשהו?

היו"ר י. גורי: אין לו רשות.

ש. בזק: יש בתקנון תקנה מפורשת שבכל הצעה צריך להביא סיכום למליאת הכנסת.

י. בדר: אני מציע שתמיד יוזמן לכאן בעל ההצעה.

הייתי רוצה להפנות את תשומת לבו של היושב-ראש לעובדה שהדיון שהתחיל עם מר לנדאו על ענין מלווה חובה מהבית כרחוב סטודלה 32, לא הסתיים, והייתי מבקש שאדוני ברגע פתאים יכניס את הענין מחדש לסדר היום.

דבר שלישי: אני מצטער שר"ר ארנון עוד לא טיפק לנו את הפרטים הדרושים לגבי החזקת דירות שרים. אני שוקל אם במקרה של השהיות נוספות אצטרך להעביר את הענין למליאת הכנסת, מה שאין בכוונתי לעשות. ההשהיות האלה נמשכות מאז 1956.

אני רוצה לקבל אינפורמציה סתי ועל סמך איזה חוק קיבלה הטטטלה החלטות לגבי אספקת שירותי בדיאות, רפואה ואישפוז לשרים ושופטים ודיינים על חשבון הסדינה, כן אני מבקש אינפורמציה נוספת לגבי היקף השירותים האלה. לן הדבר היה טובא כהצעה או כרסז לרשות המוסמכת לדון על עניני משכורת בהרכבה הטלא, כלומר לוועדת הכספים - אני הייתי אחד התוטכים הנמרצים בהצעה זו.

היו"ר י. גורי: לגבי השאלה שלך על אישפוז וריפוי - אני אתמול רשמתי בזכרוני בזמן שהשופטים דיברו על כך, שבזמן שנדון ובסכמ בענין משכורת שרים ושופטים, להכין גם את החומר הזה.

קיבלתי הודעה מחבר הוועדה ספיר שבזמן העדרו של מר טווייב מהוועדה יטלא את מקומו חבר הכנסת אריאב.

ח. אריאב:
 מכיון שהזכירו את ענין סלווה חובה, אני רוצה לשאול את יושב-ראש הוועדה בנוגע להחלטה שנתקבלה בוועדת הכספים בענין התלווה של בעלי הבתים מכפר-סבא. עד כסה שידוע לי הוזמנו האנשים לאחר הפקידים הבכירים של סלווה חובה, והוא אטר: מה אתם מיוחסים, לכל היותר אני יכול לפסוד אתכם מלשלם את הקנס בעד הפיגור. האם ועדת הכספים התכוונה לקנס? ואם לא - מה לעשות כדי לתקן את הדברים.

ש. בזק:
 ועדת הכספים קיבלה הצעה של טנהל סלווה חובה שהוא יבוא לידי הסכם מניח את הדעת עם בעלי הבתים, והוא התחייב להביא את פרטי ההסדר לוועדת הכספים. אני מקווה שזה יהיה בשבוע הבא.

ח. רובין:
 סאלתי הראשונה היא מתי נקבל את התשובה בענין קייזר-פרייזר.

דבר שני: מתי יסתיים הדיון על הנפקדים הנמצאים בארץ כחוק. התחלנו בזה ונתקבלה החלטה שאמרה שיש לחכם את הדיון לפני התחלת המושב השני של הכנסת. מתי ינסכם זאת?

היו"ר י. גורי:
 השאלה נמצאת בסדר היום של הוועדה כחוק, ואני מניח שבתכנון סדר היום של השבוע הבא הבאנו בחשבון את השאלה.

ח. רובין:
 עוד שאלה לשר האוצר: בתקופה האחרונה קראנו סורה של ידיעות הנוגעות לאנשים מסויימים שחשודים על הברחת מטבע. היום ראיתי ידיעה בעתון על דבר כזה, על 2 מיליון לירות. בלי להיכנס לשאלה זו, ברצוני לקבל תשובה מהאוצר כיצד נסתיימו פרשות קודמות, אם אנשים הובאו או לא הובאו לבית-המשפט, ומה הן פעולות המשטלה כדי לסנוע הברחת מטבע.

י. בדר:
 בקשר עם הדיון החשוב על רכוש הנפקדים הנמצאים בארץ כחוק, הייתי מבקש שיוכל לישיבה בה דיון על סיכומים, החומר על מקרקעין אשר אותם נפקדים דורשים, ושנמצאים לפי שעה בהחזקתם של הקיבוצים של הסוטר הצעיר. אינפורמציה זו אינה דמונסטרטיבית, כי אני מבין שלבני מקרקעין אלה לכל הפחות תהיה אפשרות להשיג איזה הסדר ירידותי, שהמשטלה בוודאי תסמח להסכים לו.

היו"ר י. גורי:
 אינני בטוח אם אפשר להציג את השאלה בצורה כזאת. אילו חבר הוועדה ד"ר בדר היה מבקש להמציא לו אינפורמציה לצורך הדיון, על הקרקעות התפוסות בידי נקודות התיישבות שונות, טוב. אבל אני לא בטוח, אני אומר זאת לא בוודאות, אם אפשר להכניס בצורה כזו את השאלה, שמבקשים את האינפורמציה על נקודות התיישבות של הסוטר הצעיר.

י. בדר:
 אני מבין שזו שאלה עדינה, ואם חבר הוועדה רובין מתנגד לה, אני מוותר עליה לגמרי.

ח. רובין:
 אני לא מתנגד. אם יש מקום לשאלה זו, יש מקום לפרט מה נעשה עם אדמות הנפקדים שהועברו לרשות הפיתוח.

י. בדר:
 אני מתכוון רק לאותם המקרקעים של נפקדים הנמצאים בארץ כחוק.

היו"ר י. גורי:
 אני בכל זאת רואה בזה איזה פגם. אילו באה תלווה מסויימת לוועדה הסתייחסת בסיוחך לזרם קיבוצי מסויים או לקיבוץ מסויים, אז טבעי הדבר שאני כותב מכתב ומבקש פרטים בענין זה. הדבר טובה אם אני פונה בשם הוועדה ומבקש להמציא לנו חומר על קרקעות הנפקדים הנמצאים בארץ, התפוסות על-ידי קיבוצים של הסוטר הצעיר. אני מוכרח לומר שיש בזה טעם מיוחד, לאחר שלא באה כל תלווה, ואני שואל את הוועדה אם נכון כך להציג את השאלה ולבקש חומר בנוסח זה. אני מטיל ספק בדבר.

ט.י.

א. בהיר:

אני בני יודע אם אנחנו צריכים כרגע להחליט
משהו. כתיבת הסכתב היא בהתאם להצעה שהועברה
אלינו, אבל לא עלטרת על סדר היום של הוועדה הטאלה הזאת. על סדר
היום עוטרת טאלה של קרקעות ערבים הנטצאים בארץ כחוק.

היו"ר י. גורי:

חבר הוועדה ביקש חוסר, ובשביל זה אני צריך
לכתוב סכתב. הוא ביקש חוסר לגבי קרקעות
הנטצאת בידי הווסר הצעיר.

א. בהיר:

הוועדה יכולה לקבל חוסר על כל הקרקעות.

ט. חזני:

לא זו בלבד אני מתנגד לכתוב סכתב בנוסח
כזה, אלא אני טציע לחבר הוועדה כדר להטיר
את הצעתו. אין זה ענין בינו ובין חבר הוועדה רובין. אתה רוצה
את החוסר הזה לטטרות טטוייטות, לכתוב סכתב - בבקשה. בדיון זה
לא עוסד חוסר הצעיר, לא הפועל הסורחי ולא הקיבוץ הסמוך. בדיון
זה חשוב לדעת מהו השטח הכולל של האדמות הטעובדות כיום על-ידי
טתייטבים יהודים. אבל בטקרה זה כל מי שיושב על האדמה הזאת, הוא
טחזיק בה, לא חשוב מהו אופיו. אין לך צורך לדעת מהו הטתייטב.
הבעיה היא כללית ללא הטתייכות טפלגתית. אתה טעובין בחוסר הזה
לטיטוט פוליטי - זה לגיטיטי בהחלט. על יסוד הרטיטה שתקבל אתה
תוציא את קיבוצי חוסר הצעיר. אבל הוועדה אינה זקוקה לכך. בפני
הוועדה עוטרת הבעיה באופיה הכללי ביותר. כתיבת סכתב בנוסח כזה
עלולה להביא לתוצאות טאר שליליות.

אני טציע להוריד את הצעה טעל הפרק.

י. בן-אחרן:

כרוך שהוועדה כוועדה אינה יכולה לדרוש
חוסר כזה שיש בו בטחנות טטוט הסלת דופי.

י. כדר:

זוהי בעיה טאר טטובכת, ואני חושב שבטצב
כזה טוטב טכולנו ניטא באחריות טטותפת,
בנוגע לכל מה טנעשה בענין זה.

אבל אנחנו עוטדים בפני הצעה טטוייטת, שבאה
טטפלגה חיונה טטטתייגת טן האחריות של כולנו על כל טי.י. דבריה.
הצעה הוטמה על-ידי טיעה טטוייטת, היא טלווה דיון פוטבי, היא
טלווה בכל טיני תוצאות פטיכולוגיות ולא פטיכולוגיות, טעטולתיות,
לא רק בארץ. ואם הצעה זו כבר הוטמה, טחובתי להתייחס לה באופן
טאני חוטב אותו לאובייקטיבי ובכון.

אני רוצה לדעת בעצם דבר טיוחד בטינו:

האם זו הצעה שהטציעים עוטדים אחריה בכל תוקף, או שזה רק תכטי ט.
אני יכול טחר להציע הרבה הצעות טטוג זה, לבטל את הטטטל הצבאי,
אני גם יכול להתחף בטירוץ אחרי הפוטולריות. הבעיה אט בטצב הקיים,
לגבי ענינים אלה ניטא כולנו באחריות או לא כולנו.

לכן אני חושב שההצעה שלי היא בטקוטה, אבל

הוטפתי טאם חבר הוועדה רובין רוצה טאטיר אותה - אני אטיר אותה,
כי זו תהיה בשבילי תיובה טטפת.

ח. רובין:

אני טודה טאר לד"ר כדר, בעיקר שהטטטעות
הפוליטיות של הטאלה והתטובה היא רבה. אבל
אין לי התנגדות שהחוסר יתבקש בצורה שהציע חבר הוועדה חזני.

אני רוצה לוטר שכל הטטטיביט של חבר הוועדה

ד"ר כדר טהצין טט איתלה, אידם לענין.

י. טפיר:

אני רוצה להעיר טאני בני יודע טתי בוטרה
האחריות הקולקטיבית הזאת. אני בכל אופן
לא טייך לה. אני הייתי אחד טאלה שהתנגדתי לכל החוק הזה, אבל אני
טטכיה שלענין יש טטטעות בלי טפק. אולם אני רוצה לשאול דבר יותר
פוטט: טדוע יש לערער נגד זה טאחר הוועדה טבקט חוסר טטוייט? טדוע

מ.י.

לא יינתן החומר הזה? למה אני צריך לחטט מה הוא רוצה לעשות בחומר הזה? אם זה חומר לא לפרסום, יש לבוא להסכם ג'נטלמני שלא יפרסמו אותו.

אני מצטרף לבקשה להטעיה את החומר, ואני בני יודע את המטעם בו למטרה פוליטית זו או אחרת. יש לקבל בקשה של חבר להטעיה חומר לאותם החברים המבקשים אותו.

היו"ר י. גורדי:
אני קודם כל התנגדתי לנוסח הזה שזה ענין בין חברי הוועדה רובין ובדר. זה לא ענין ביניהם. הם יכולים להסכים על כל דבר, אבל אין זה מחייב אותנו. אין זה ענין בין טיעת ספ"ט וחירות. חבר הוועדה רובין לא מכריז אף פעם שבשם ספ"ט הוא מבקש חומר זה או אחר. הוא הדין לגבי חבר הוועדה בדר. אני ראיית בזה טעם לפגם, אבל לא מטרת בודדות שאני כציע לא לדרוש את החומר הזה. ביקשתי שהוועדה תחווה דעתה בענין זה. שמענו שדבר זה הוא לסורת רוחם של חלק גדול של החברים, שאנחנו מבקש קרקעות של בפקדים הנכבדים במרץ כחוק, והתפוסות על-ידי השור הצעיר.

מכל מקום אין התנגדות שאני מבקש לכתב כללי, אבל אין זה נוגע רק לזרמים קיבוציים, לא רק לכושבים; זה נוגע לכל יהודי, גם למשק הפרטי. מכל הרשימה כל אחד יבחר לו כמות נפשו מה שמענין אותו ביותר.

מ. חזני:
לפכתב כזה אינני מתנגד. אני מציע שהחומר הזה יוכרז כחומר סודי מטעמים טדינייים ובטחוניים מדרגה ראשונה. השאלה היא לא של אחריות קולקטיבית או לא קולקטיבית. אין צורך להכריז בעולם מי יושב על המדטה ל.י.

שר האוצר ל. אשכול:
אם זה כל כך סודי, אזי לא צריך לטפל בזה בכלל.

היו"ר י. גורדי:
מכל מקום אני מבקש את מי ליושב בתנו בוועדת הכספים מטעם הממשלה, להביא אתו את החומר הזה.

י. ספיר:
אני שולל את ההנחה שלפני שהוועדה מחליטה שחומר זה הוא סודי, אזורים שהוא סודי עד כדי כך שאני אפשר להביא אותו לוועדה. כשהחומר יובא הנה ותהיה דעה שהוא איננו לפרסום פומבי, אז הוא לא יהיה לפרסום פומבי. לא יפורסם אז שום דבר.

מ. חזני:
אז צריך להסכים מראש שזה חומר סודי.

י. ספיר:
עד שלא יוחלט שזה לא סודי, זה סודי.

היו"ר י. גורדי:
חברי הוועדה אינם זקוקים לרשימה מפורטת של כל הקיבוצים. לצורך הדיון הזה מספיק אם אזורים ששטח כזה וכזה של קרקעות נמצא בידי ההתיישבות, מהם כך וכך כושבים, כך וכך קיבוצים, כך וכך התיישבות פרטית.

סיכמנו בענין זה, ואנחנו עוברים לסדר היום.

אני מקדם בברכה את שר האוצר לשונו, בואך לטלום.

יש סלמי של שמלות שהוצגו אתמול ושלשום, אבל לפני ששר האוצר יתבקש להשיב על השאלות, דוכני שיש ענין לכל חברי הוועדה לטווע ששר האוצר איזה סיכום, רשמים, ידיעות ועובדות טכניעונו.